АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Эрдэнэмандал сумын ИТХ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2023/32-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Архангай аймаг 2023 он	Дарга,Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас:7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Ахлах аудитор П.Цэцэгдулам Цахим хаяг: Tsetsegdulap@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

2.АУДИТЫН САНАЛ, ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
65130 Цэцэрлэг, Архангай аймаг
Утас/Факс:976-70333141
И-мэйл: arkhangai@audit.gov.mn

2023.02.14 № 34

танай ______________-ны № ______________-т

ЭРДЭНЭМАНДАЛ СУМЫН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА П.УУГАНБАЯР ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Эрдэнэмандал сумын ИТХ-ын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Эрдэнэмандал сумын ИТХ-ын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Эрдэнэмандал сумын ИТХ нь 2022 онд цалингийн зардлаас 1,086.5 мянган төгрөгийн урамшууллыг илүү тооцож олгосон нь бидний тооцсон материаллаг түвшний хэмжээнээс хэтэрсэн байна.

Энэ нь Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолоор баталсан "Төрийн албан хаагчдад мөнгөн урамшуулал олгох" журам, Төсвийн тухай хуулийн холбогдох заалттай нийцэхгүй бөгөөд аудитын тохиолдсон байх, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд Нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын 30 жилийн ой тохиосон байна.

D:\2019\АЛБАН БИЧИГ\2021 он\2022 A4 toot.doc

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 5 зорилтын хүрээнд 28 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг сумын ИТХ-аас 85 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.
Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.
Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.
Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

D:\2019\АЛБАН БИЧИГ\2021 он\2022 A4 toot.doc

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон *(төгрөгөөр)*

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**928,200.00**	**888,200.00**
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**928,200.00**	**888,200.00**
35400	**Хангамжийн материал**	**928,200.00**	**888,200.00**
35420	Аж ахуйн материал	928,200.00	888,200.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**8,143,203.29**	**8,242,130.48**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**8,143,203.29**	**8,242,130.48**
39200	**Биет хөрөнгө**	**8,143,203.29**	**8,242,130.48**
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	5,000,000.00	5,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	0.00	-2,499,999.96
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	6,679,600.00	6,679,600.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,536,396.71	-3,038,777.87
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	2,674,900.00	2,674,900.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,674,900.00	-573,591.69
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**9,071,403.29**	**9,130,330.48**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**9,071,403.29**	**9,130,330.48**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**9,071,403.29**	**9,130,330.48**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	1,292,500.00	1,292,500.00
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	1,292,500.00	1,292,500.00
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**7,778,903.29**	**7,837,830.48**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	4,309,831.09	7,778,903.29
51220	Тайлант үеийн үр дүн	3,469,072.20	58,927.19
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**9,071,403.29**	**9,130,330.48**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон *(төгрөгөөр)*

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**76,166,300.00**	**89,256,500.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**5,000,000.00**	**5,341,900.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**5,000,000.00**	**5,341,900.00**
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	5,000,000.00	5,341,900.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**71,166,300.00**	**83,914,600.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**540,000.00**	**0.00**
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**70,626,300.00**	**83,914,600.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	70,626,300.00	83,914,600.00
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**72,697,227.80**	**89,197,572.81**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**72,697,227.80**	**89,197,572.81**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**66,444,053.80**	**82,311,179.75**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**49,243,330.50**	**49,137,848.04**
210101	Үндсэн цалин	49,243,330.50	36,456,585.04
210102	Нэмэгдэл	0.00	4,975,455.00
210104	Урамшуулал	0.00	7,705,808.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**6,310,795.50**	**6,139,043.90**
210201	Тэтгэврийн даатгал	4,414,181.32	4,176,720.36
210202	Тэтгэмжийн даатгал	453,416.50	491,378.50

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	400,956.48	393,102.86
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	86,645.40	95,084.94
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	955,595.80	982,757.24
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**3,072,160.00**	**2,593,200.00**
210401	Бичиг хэрэг	1,149,200.00	753,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,103,160.00	1,200,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	300,000.00	200,000.00
210404	Ном, хэвлэл	200,000.00	200,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	60,000.00	100,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	259,800.00	140,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**0.00**	**1,200,000.00**
210604	Урсгал засвар	0.00	1,200,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**1,200,000.00**	**1,200,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	1,200,000.00	1,200,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**3,145,540.00**	**16,798,115.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,805,540.00	16,335,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	140,000.00	0.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	0.00	80,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилогоо	0.00	18,115.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	200,000.00	365,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**3,472,227.80**	**5,242,972.81**
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	540,000.00	0.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	932,727.80	5,242,972.81
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**6,253,174.00**	**6,886,393.06**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**5,900,000.00**	**6,613,200.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	0.00	6,313,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,900,000.00	300,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**353,174.00**	**273,193.06**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	353,174.00	273,193.06
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**3,469,072.20**	**58,927.19**
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**3,469,072.20**	**58,927.19**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон *| төгрөгөөр |*

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**71,166,300.00**	**83,914,600.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**71,166,300.00**	**83,914,600.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**540,000.00**	**0.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	540,000.00	0.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**70,626,300.00**	**83,914,600.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	70,626,300.00	83,914,600.00
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**71,166,300.00**	**83,914,600.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**71,166,300.00**	**83,914,600.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**64,913,126.00**	**77,028,206.94**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**49,204,700.00**	**49,137,848.04**
210101	Үндсэн цалин	49,204,700.00	36,456,587.00

210102	Нэмэгдэл	0.00	4,975,455.00
210104	Урамшуулал	0.00	7,705,806.04
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**6,349,426.00**	**6,139,043.90**
210201	Тэтгэврийн даатгал	4,425,486.62	4,176,720.36
210202	Тэтгэмжийн даатгал	492,000.00	491,378.50
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	362,733.09	393,102.86
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	106,291.49	95,084.94
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	962,914.80	982,757.24
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**2,479,000.00**	**2,553,200.00**
210401	Бичиг хэрэг	600,000.00	753,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,200,000.00	1,200,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	300,000.00	200,000.00
210404	Ном, хэвлэл	200,000.00	200,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	60,000.00	100,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	119,000.00	100,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**0.00**	**1,200,000.00**
210604	Урсгал засвар	0.00	1,200,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**1,200,000.00**	**1,200,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	1,200,000.00	1,200,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**3,140,000.00**	**16,798,115.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,800,000.00	16,335,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	140,000.00	0.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	0.00	80,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	0.00	18,115.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	200,000.00	365,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**2,540,000.00**	**0.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,000,000.00	0.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	540,000.00	0.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**6,253,174.00**	**6,886,393.06**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**5,900,000.00**	**6,613,200.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	0.00	6,313,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,900,000.00	300,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**353,174.00**	**273,193.06**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	353,174.00	273,193.06
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**0.00**	**0.00**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,292,500.00**	**4,309,831.09**	**5,602,331.09**
3	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,292,500.00**	**4,309,831.09**	**5,602,331.09**
9	**Тайлант үеийн үр дүн**	**0.00**	**3,469,072.20**	**3,469,072.20**
10	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,292,500.00**	**7,778,903.29**	**9,071,403.29**

11	**2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**1,292,500.00**	**7,778,903.29**	**9,071,403.29**
13	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,292,500.00**	**7,778,903.29**	**9,071,403.29**
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	58,927.19	58,927.19
20	**2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл**	**1,292,500.00**	**7,837,830.48**	**9,130,330.48**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**83,914,600.00**	**83,641,406.94**	**273,193.06**	**99.67**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**83,914,600.00**	**83,641,406.94**	**273,193.06**	**99.67**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**77,301,400.00**	**77,028,206.94**	**273,193.06**	**99.65**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**49,204,700.00**	**49,137,848.04**	**66,851.96**	**99.86**
210101	Үндсэн цалин	49,204,700.00	36,456,587.00	**12,748,113.00**	**74.09**
210102	Нэмэгдэл	0.00	4,975,455.00	**-4,975,455.00**	**0.00**
210104	Урамшуулал	0.00	7,705,806.04	**-7,705,806.04**	**0.00**
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**6,150,600.00**	**6,139,043.90**	**11,556.10**	**99.81**
210201	Тэтгэврийн даатгал	4,182,500.00	4,176,720.36	**5,779.64**	**99.86**
210202	Тэтгэмжийн даатгал	492,000.00	491,378.50	**621.50**	**99.87**
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	393,600.00	393,102.86	**497.14**	**99.87**
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	98,400.00	95,084.94	**3,315.06**	**96.63**
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	984,100.00	982,757.24	**1,342.76**	**99.86**
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**2,553,200.00**	**2,553,200.00**	**0.00**	**100.00**
210401	Бичиг хэрэг	753,200.00	753,200.00	**0.00**	**100.00**
210402	Тээвэр, шатахуун	1,200,000.00	1,200,000.00	**0.00**	**100.00**
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	200,000.00	200,000.00	**0.00**	**100.00**
210404	Ном, хэвлэл	200,000.00	200,000.00	**0.00**	**100.00**
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	100,000.00	100,000.00	**0.00**	**100.00**
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	100,000.00	100,000.00	**0.00**	**100.00**
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**1,200,000.00**	**1,200,000.00**	**0.00**	**100.00**
210604	Урсгал засвар	1,200,000.00	1,200,000.00	**0.00**	**100.00**
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**1,200,000.00**	**1,200,000.00**	**0.00**	**100.00**
210702	Дотоод албан томилолт	1,200,000.00	1,200,000.00	**0.00**	**100.00**
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**16,992,900.00**	**16,798,115.00**	**194,785.00**	**98.85**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	16,335,000.00	16,335,000.00	**0.00**	**100.00**
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	150,000.00	0.00	**150,000.00**	**0.00**
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	80,000.00	80,000.00	**0.00**	**100.00**
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	62,900.00	18,115.00	**44,785.00**	**28.80**
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	365,000.00	365,000.00	**0.00**	**100.00**
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**6,613,200.00**	**6,613,200.00**	**0.00**	**100.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**6,613,200.00**	**6,613,200.00**	**0.00**	**100.00**

213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	6,313,200.00	6,313,200.00	**0.00**	**100.00**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	300,000.00	300,000.00	**0.00**	**100.00**
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**83,914,600.00**	**83,641,406.94**	**273,193.06**	**99.67**
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	83,914.600	83,641,406.94	273,193.06	125.66
320001	Орон нутгийн төсвөөс	83,914.600	83,641,406.94	273,193.06	125.66
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**	**5.00**	**5.00**	**0.00**	**100.00**
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	**1.00**	**1.00**	**0.00**	**100.00**
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	**0.00**	**100.00**
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	**2.00**	**2.00**	**0.00**	**100.00**
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	**0.00**	**100.00**
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	1.00	1.00	**0.00**	**100.00**
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**2.00**	**2.00**	**0.00**	**100.00**
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	1.00	1.00	**0.00**	**100.00**
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	1.00	1.00	**0.00**	**100.00**

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа[1] илрээгүй, харин залруулагдаагүй нийт 1,196.5 мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрсэнд 2 төлбөрийн акт тогтоолоо.

3.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 Томилолтын зардлыг анхан шатны баримтаар тулган шалгахад 110.0 мянган төгрөгийн унааны зардлыг давхардуулан олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1. "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.3. "сургалт, семинар, хурал, зөвлөгөөнийг цахим хэлбэрээр зохион байгуулж, бичиг хэрэг, тээвэр шатахуун, дотоод албан томилолт болон холбогдох бусад зардлыг хэмнэх" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсөвт буцаан төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоох

3.1.2 Цалингийн зардлаас нийт 1,086.5 мянган төгрөгийн урамшууллыг илүү тооцож олгосон нь Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн албан хаагчдад мөнгөн урамшуулал олгох журам”-ын 2.2. "Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 40 хувиас хэтрэхгүй байна", Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1. “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсөвт буцаан төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоох

3.1.3 Эрдэнэмандал сумын ИТХ нь тайлант хугацаанд шилэн дансанд оруулбал зохих 144 мэдээллийг хугацаанд нь оруулж, төсөв, өмч хөрөнгө зарцуулсан 8,068.2 мянган төгрөгийн 4 тушаал, шийдвэрийг мэдээлээгүй нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6-р зүйлийн 6.4.8 дахь заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: *Зөрчлийг таслан зогсоож Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах албан шаардлага хүргүүллээ.*

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Эрдэнэмандал сумын ИТХ	2	1,196.5	2	1,196.5	0	0	0	0	0	0	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Эрдэнэмандал сумын ИТХ	1	0	0	0	1	0	0	0